

amellyel anya és filiabeli hívek a közös templomhoz, a szépségesszavu harangokhoz ragaszkodnak. A kedélyek a lelkesváltozással teljesen lecsillapultak, az indulat heve elszállt s ma már senki sem említi a pár év előtti széthuzást. A megmaradt 1600 lelkes marcalgergelyi összgyülekezet közgyűlése 1949 márc. 27.-én egyhangu felkiáltással Sikos Lajos szombathelyi segédlelkészt hívta meg lelkészének. Hálát adok Istennek, hogy -habár sok a megoldásra váró feladat, lelki munka/és anyagi építés is/, hisz mintegy a mult reakciójaként, fokozott lelkiigénnyel léptek fel a leánygyülekezetek, - Istentől kapott eröm és tehetőségem szerint szolgálhatok gyülekezeteimben. Alázattal vallom meg, hogy rosszul érezném magamat, ha egy héten valamelyik templomunkban nem szolgálhatnék. Ezért a vasárnapi istentiszteleteken kívül mindhárom gyülekezetünkben bevezettük a bibliaórát, melyeknek látogatottsága igen megnyugtató.

Hiveink felbuzdulása nem üres szalmaláng. Gyümölcsstermése, a Gergelyiben mindjárt 1949.-ben beszerzett több mint 1000 forintos oltárterítők, közösgyülekezetünkben az 1949.-ben átvett, összesen 7800 forintos adósságnak lefizetése másfél év alatt /a rendesszükségletek fedezésén kívül/. Szergényben a megnagyobbított és megújított templom, benne új padok, új oltárkép, keresztelő medence, keresztelő korsó, díszesen kifestett belsőség, melyeknek felszentelése 1949 őszén volt, 1950.-ben az új templomkórus megépítése, az egész összesen 65.000 forint összegben /melyből csak 8000 forint volt államsegély/hirdeti nehéz időkben is a szergényi hívek áldozatos egyházhűségét és szeretetét. Külsővaton ugyancsak 1949 nyarán nyert befejezést a templomhoz hozzáépített új torony benne az új haranggal /második harang/s ekkor festeti ki a gyülekezet templomát is. Ezeknek összköltsége 28500 forint, ugyancsak a külsővati hívek önkéntes és tiszta áldozata. Hálával jegyezzük fel özv. Szalay Józsefné nevét, ki férje tragikus halála miatti megszorodásában Istennél keresve vigasztalódást, férje emléket Isten dicsőségére ajándékozott új haranggal örökitette meg. Mindegyik filiában történt avatási ünnepeken megjelentek köztünk Turóczy Zoltán püspök, dr. Velez Aladár egyh. ker. felügyelő, Hering János esperes és Mihály Sándor egyh. m.-i felügyelő is.

Hogy minden ékes és jó kerékvágásba kerül a próbás idők ellenére is, az kizárólag Isten kegyelmi ténye, Aki Magafelé hajtva a sziveket, gazdagon adakozóvá teszi a szegényt is, Aki dr. Kiss Pál felügyelő -elnökségében, atyai bölcs tanácsadót, segítséget biztosított, Kiss Zsigmond közös gondnokban és Kiss Imre gondnokhelyettesben buzgó sáfárokkal ajándékozott meg. Illés Károly marcalgergelyi, László Gábor szergényi, Péter Géza külsővati gondnokainkban pedig elfáradhatatlan harcostársakat adott. Ha csak kortársaim lennének, valaki hizelgésnek vehetné e feljegyzéseimet, de ők atyai jóbarátaimnál is többek. + testvéreim az Urban, ezért igaz szeretetem jele ez. Ebbe akarom bekapcsolni, a Krisztus szeretetében Néki szolgáló, fáradhatatlan áramkörbe, egész gyülekezetemet. Ha ezt Isten kegyelme megengedi, akkor tudom; hogy jó folytatása lesz egykor e történetnek is.

A

Magyarországi ev. gyülekezet története
1900 - 1950 ip.

Főta: Néptiszítók, lutheránusok.

Bielőtt a gyülekezet történetének a szárad, fordulóval kezdődő újabb szakaszát vizsgálnánk az azóta eltelt öt évtized eseményeinek tükrében, essünk néhány pillantást a látszólaghi multha, megunk folyamán a magyarországi ev. gyülekezet szervek-biharok körélt hányódáa megdopantálhatta és isxhatla magán az Eteleu meglató kagalmét, melyet öccéitől prou doxodék.

A gyülekezet történetének legérgebb ualái a 17. század elév felére nyuludk bizzra; mert az, 1721 ben Pápai kelt vallomási jézókönyvó szótint máx 1656 alótt volt Alásnybak síndlé ev. gyülekezet. Övállóapát azomban a pápai pálosok mástokpedéméi, meatt 1670 ben az idóte elvarttette és uieit Gabony filiája szesepelt. Fog az ellenszformáció, illetőlap az síldórteték idószakában a gyülekezet és púnek beartó uieitáa szízpontapóapókon uentek ab, ote szuathóslap uieiték adatok, csak amje állapíthatt meg, hog 1721 óta, kicabb megzakítárokhal, áltandán volt a gyülekezetnek lelkesé, a jánu idékie szánt szóvint szóvócu tízenkileve. Kóvíték a legfóbb csak 3-4 ávt vag

annál is rövidlebb időt töltött a gyülekezet-
 ben közeben meghalt vag. márkosa társaság.
 1786-ban Szabótyin. Kóvacs András prédiká-
 tora alá töltött a mostani templom he-
 zén állott, régi imaházának megjavítása és
 megobbítása a városra szepelt, e alapján.
 Ez a megobbított imaház szolgált az is-
 tantértelek kezéül 1830-ig, amikor ismét meg-
 javították a gyülekezet oratóriumát és a régi,
 fából készült harangláb készült, totnyak is é-
 pít hozzá. - Az ig. megújult templom is az új
 törv. felosztással 1847 júl. 5-én töltött Kécs
 János szepentudós által.

Az 1860-as évben, hatvan év múltán, + meg-
 váltatta ismét a gyülekezet a templom külsőjét,
 a belső berendezésben pedig a karratot újították
 meg, és persze mindezt utárfel acet forintok költ-
 séggel. - Püspöki mezbiztos alapján Gyurátó P.
 szepenszentelté fel ehket a + újvált templom-
 osok, Szabó László daktornya, Szalay László meg-
 szilves, Szily László nr. góspózi és Szanaszka
 Lajos apka és Kécs Lajos hezi lelkes körtan-
 ködésével. -

Nagyon megbecsülték a gyülekezet és a
 ki öltözött körpultjában szolgáló templom, + a többi
 történetének megosztásában moskavatal. - Székely,
 szepentel vízakon uszotta a gyülekezet hajója, a
 minth várad vége felé, hogy azután, az új évkor-

pad elv felebeu, az egiu orszáppöttalmes orsias
val kapcsolatlan, niches pöblöknek orsio alá az
isteni akarat, az epházal, gülekeretel is annaki
lapait. -

Az 1891. é. tanulmány összeállítás kapcsolatban
fentebb már érintett és hivatalába 1865. nov.
5. én beiktatott Kiss Lajos tolla uagyalasnyin
gülekeret telkesse, mikor az a gülekeret is ta keu
szadik szíval küepöbit átlépve töten kegelme-
töl sepietve tövöb indultatott az plak utján.

- Kiss Lajos 1841-ben született Gyakongyom-
batházán, ahol atyja, Kiss Ferenc tanító volt. -

- Anyja Ferri Szabó Teresának volt. - Az elemi
iskolát szülei atyja keze alatt, később pedig
Pelső Lóránd plébános a soproni leányiskolák ud-
vándíka lett. Theologiai tanulmányait a sop-
roni ev. theol. akademián, majd a budapesti
egyetemi theol. főiskolán végezte. - 1864-ben aratta
telkessé Habsburg máti kezesintendens. Feb-
ruar 15. én a magyar királyi tanács elnökének 1865
okt. 1. nap. tanácsalatt telkesséül 1865-ben a
uagyalasnyin gülekeret, majd az egiu 1919. máj.
16. én telkesséül hatálalig ecölgött Kiseu uun.
kalkodás az úrnak ezölőjében. 1866-ban vette
szülei a neves polldönvölki egiu telkessének,
Póth Sándornak fida leányát. Házaságuk-
ból hét gyermek számarott de közülük három
korán, kisse korán meghalt, hatat az uun
felneveltek és számszám a bossátottak - ján

szociális előképítést tanulóinak nővéreiké lett. Belső
 tanítás képezdai nővéreiké az évi újszavak Csat-
 gyán töltött, azután pedig Tótszuba kerüléséig ex-
 tra tanítás oklevelét az 1873/74. tanév végén. - Minth-
 nyáron tanítás évi Lajos komáromi tanár, márfel-
 sőt Simonyiban; kántor tanítóként pedig kérem
 epevén át Tótszabiban, méltódtam. -

A gülekezeti T. d. tanítója 1898 okt. 16. óra. Bolnais
 Vnha, a borspatai kántor tanító leánya. -

A napaláronyi gülekezeti hestartónak főd. fiók gü-
 lekezeti tőrszemlében fentör évspann 1905. amikort
 ez az alig száz lelkes tanulató kiv gülekezeti, tetem
 sapítópével, megevalósítási régi végén, mielőtt el-
 tárt, hogy gazdaságkodással eltar tőpota kéreml, hogy
 iskolát épít, tanítói állást szerkez évvel leánytő-
 lekezeti alakuljon. A gülekezeti lapok esztendő-
 mához mérték tekintés meennyiségű - mint az 35
 holdnyi, gülekezeti földbirtok, jövedelme egy részé-
 nek kivételül tartalékoltása tette lehetővé a szá-
 dek megevalósítását, hogy az eddigi napaláronyi jár-
 tó velti evangélikus gyermekek helyben, a saját isko-
 lájukban tanulhassanak. 1905. szept. 24. i. felava-
 tásával, adatott át a tőrszemlének a
 költőpél épült vidi iskola és tanító lakás. -

Germes első tanító Koltay László volt, aki 1905
 szept. 25. év kezdte meg a tanítást 20 nővére-
 nek. Az iskola fenntartásához fizetési kötelez-
 és allanosepés is kapott a gülekezeti, tehát a fi-
 liára alakulás kéreml csak jelentett kültőmőlt
 megevalósítás a gülekezeti lapjainak, még
 akkor sem, amikor Koltay 3. tanító ú. nyitga-
 sinta vonulását, a tanító lakás 16-ra lepedt,

székely száma miatt, az államcsőlytől elkerü-
 lte az iskola, és a gyülekezet közjűlése is ha-
 tározott, hog saját arajától, tovább is fenntartsa
 az iskolát. Ezen nehves, elhatározásra mellett
 ki is tartotta a gyülekezet egésze az iskolát -
 csak 1948 ban történt államvesztéséig, habót.
 közben az iskola művelődésközpont száma min-
 dig csak 12-14 körül ingadozott. -

Az id filiatól immár magalásnyira a gyü-
 lekezetbe lévő, a hívek jöttkény áldozatkész-
 sének szép példáival Galálkbanuk, minden az
 kövtekről kezdve kezdő 1907 ban Gyaxaxa 79-
 uac magalásnyira lakosok hártap végrendeletileg
 7 hold, 2 tőke földet hag gyülekezet fenntartási
 alapra, majd 1909 ban Horvath Ferenc lakosai
 lakos 50-kt.-t templom alapra. 1914 ban pedig
 Gyaxaxa úss pápai lakosok hártakából zárapo-
 dott a gyülekezet vagona 983-kornával.

A gyülekezet elnök e csunder fejfeletési szá-
 kában egyházközsége, házáknak szűz próbákint
 csak adt az elv világot háború. A véredelenben
 forró hara poraik száma a béke alkoto mun-
 kével legutóbb állított a magalásnyira is
 minden fegyverfegyver lakosok és a gyülekezet
 lelki hártapnak magalásnyira, köztük a két fia-
 val tanult Erdélyi Földent és Kaszox Földent.
 - Ha plótti a nyugalomban bontult Hód Gyö-
 göl váltotta fel a kádot-tanítóvápkar 1910.
 szeptember 23-i megalakulata alapján, az
 utóbb pedig 1915 választotta meg a gyülekezet

a T. tanító általános lemondott. Boludát Anna
tanító nő utódául. Erdézi Koltán mindjárt
a morossilas idején hadba vonult és a háború
folyamán nyoma se maradt; Kármot Gusztáv T. taní-
tó pedig nyomban megváltatá a után, 1915
úrváltásépen kapta a beosztási papancsot és
csak három évi katonáskodás után - közben ep-
pet meggyesülve - 1918 végén került haza és
1919 január 5-én iktattatott újrapiézese hiv-
talába. -

A gúlikeretnek az első világháborúban részt-
vett tagjai közül sokan szenvedtek kinebb na-
gott sébesülést, néhányan sokkautta váltak,
többen hadi fogságra estek, st. m. pedig hősie ha-
lált hálaltak! - A körsípnek öszeren 36 hősie há-
laltja lett a háború alatt; közülük Gyavra Gusztáv,
Körsípei Mátyás, Körsípei Körsípmed, Dancowkos
László, Erdézi Koltán, Horváth Elek, Kiss László,
Kovács Lajos, László Sándor, László Márk, Mol-
nár József, Polgár Lajos, Rajki Gabó, Rajki Kö-
rsípf, Sarkadi Károly, Sikos Géza, Sikos Károly, Süle
Antal, Szabó Gabó, Szabó László, Szabó Sándor,
Szabó Károly, Székely Géza, és Kuthurecky József,
a gúlikeretnek voltak a tagjai, Bold Aladát
is mind Dancó pedig. közben Pápa nyugalom-
ba vonult Bold György kántor tanító fia. -

1925-ben a politikai körsíp ereknél seülékid
a más vállalkozóval együtt - 47, köradakozá-
sok a templomban, belül elhelyezett márvány
táblán örökítette meg és ott is kezelettel elk-

sütkésszerű utódok.

A híri halottak között szereplő Erdézi István a gyülekezet volt kántor tanítója Erdézi Géla, szegényi volt kántor tanító fia. Tanítói oklevelét és kántori képesítését a kóptoni st. tanító képzésben szerepte meg; ezután Kézdivásárhelyen lett tanító és innen került el 1913 október 23-án egyházi bízalommal, a nagyatányi gyülekezet, melyben rövid, egévi működésével ismét kiválóan kiváló reuici tehetségével és közvetlen magatartásával a hívek bizalmát és megbecsülését érdemelte ki.

Miindkét tanítója halála után a tanítás miatt nagy gondot okozott a gyülekezetnek az iskolák oktatás kérdése. Megoldásként, az ekkor már sokat szenvedő lelkes segéd lelkes két is kapott. Kéti Lajos nevében aki az újonnan otthagyott iskolában, az alsó osztályok oktatását is végezte. A nagyobb gyermekek tanításában pedig a gyülekezet kérésére, Hód György nyugalmazott kántor tanító helyettesítette a fentebb leírt kántort az 1914/15, 1915/16 és 1916/17 tanévokban. Kéti Lajos segéd lelkes 1917 szeptember 1-én el távozott a gyülekezetből és helyét Gyaváth Ferenc segéd lelkes foglalta el, aki a nagyobb tanulólétszámot oktatva 1917 végéig, amikor a mészéri gyülekezet hívta el teljes lelkesül. Utána 1918 januárjának második felében Fial István segéd lelkes, majd február 1-től Mátivkász segéd lelkes vette át a nagyobb iskolások tanítását 1918 karácsonyáig.

1917 szeptemberében Nagy Flóra papai lakos, oklevél tanítóiul alkalmazta a gyülekezet kántor tanító helyettesként, aki, miután igen, végre is a kántori leendőket 1918 végéig és tanított az alsóbb osztályokban 1921-ben töltött szünetes, második tanítói pályafutására.

Amikor a harminckétféle évvel ezelőben történt a népek adás küldésére 1916-ban ittthon meghiúsult, családias ünneplésben kapcsolódott össze a magalásnyri gyülekezet lelkesének családjával. Ekkor tartotta Fisz Lajos lelkész aranylakodalmat és ezzel kapcsolatban ötven éves lelkiesi jubileumát. Az ősz lelki atya nagy számban, családjával együtt ünnepelt az ő nagyobb családjai, a gyülekezet is imádságban kísérték Fisz úr áldásával a jubiléus házas pártja is az 50 éves szolgálat után Fisz úrnak való bizodalommal és reményekkel továbbinduló lelkészre. Szünetes való szívesen és napbevételeink kifíjérésével östökös ajándék társak átadásával is kedveskedtek az ünnepeket a gyülekezet passziáin a népség által vendégeti szeretet vendégségben. A jubiléus lelkész pedig a gyülekezet javára tett, 200 koronás alapítvánnyal örökítette meg a félőadásos előforduló.

Ugyanezek halottak közülünk között, de mindig szívesebben ünnepelték a gyülekezet a reformáció 400 éves jubileumát 1917-ben, köszönéséből az jubileum és utóbb is az emberek

garapítandó kuthet alapos lecsúszó surlakos
 belsőbőrével és inteni quercusales ivanti halálya
 jelleit. Sajnos, ezeket a pérszket, valamint a
 kényelt, lekiintéses összegyű, sakarék feiertartan
 elhagyott lőkiket is alapítványokak mind meg-
 summisítette, a hadikötelet és a halottak kö-
 vető meg pérsz körülés.

A nagyvilág egyes után meg fel szenvedés
 lak a kényelt a hosi halottakak sivatás hadis
 övnyek és övnyek szemében, amikor 1919 május
 16-án, a gyülekezeti közösségek hozott, gáztól és
 lelki pártotának, Kiss Lajosnak halála.

Érdekes vége felé sokat gyűjtöttek a testi-
 erjében ehhez mind nagyon meg fogathozott
 lelkes, mégis onnodhatu is hisz talán is vá-
 ratlan volt alhunyta: 1919 máj. 18-án temette
 a gyülekezet Pálcsa Elek esperes, Hahar Fővez. el-
 nemi lelkes és Kátis Háró? hoz belé szed lelkes
 hivatalos szolgálatát szellett, arra helyre, meg
 más elatában kiválóan történő közvettlenül a te-
 selető bejásatánál, hogy ötködjek ott is, Hőn-
 lán, az 17-én lelkesre, mielőtt az alatt álltala
 kikisérő meg szánu, immut postadó hívek egyes
 szerepük sivi táma felett.

Kiss Lajos halála után, püspöki megbi-
 tár alapján, Kátis Háró? volt szed lelkes ad,
 miniszterálta a gyülekezetet fűdes lelkesre
 lőkiket, ehangy megpálatatadésig illetőly

szem hiavatalába, 1920. ápr. 11. én, köztűnt ünnep-
ezés beiktatásáig.

Walter Kissz, a koporsó megépítését követően
született 1893 okt. 4. én; Walter Kissz és
Kati Ester földművelés szülők tőb. Először is-
koláit szülőhelyén, a gimnáziumi osztályokat
pedig a koporsói líceumban végezte. 1912-ben
Köztudományi vizsgát 1912-ban; majd az országos
Líceumban a Theol. akadémián megköszönés-
nek előzetes után 1916-ban szerezett lakkémi
oklevelet az adataitól lakkémi 1916 okt. 1. én
Szegedre F. főpókok által. Ezután két hónapig
Badonfán szeged lakkémi, majd megannyi ki-
sérő hónapig helyettes lakkémi; ezután pedig
1918 febr. 1. - én a középiskolai szeged lakkémi
állást foglalt el. 1920. jan. 8. én a szeged
lakkémi előzetes vizsgát, és ^{szeged} minél is megkö-
szönés a középiskolában. 1923-ban felvételre vette
Mag. H. én akkori, helyben köztudományi szeged, de
középiskolától gennérek szem született.

Megannyi 1920. április 4. én - a lakkémiel együtt
iktatta hiavatalába Péter Elek szeged a
szeged Lincet szeged felvételre lemondása
után választott. Ily középiskolai felvételre
Borsos-Dersó helyben birtokos előzetes tagot,
ki beiktatásának szeged és 2000 koronás
alapítványt ajánl fel a középiskolai szeged
szeged szeged, hogy ennek kamataiból szeged
iskolába járjon, és megannyi szeged szeged.

Az ily felvételre szeged szeged iskolát

Sauerbater Aldozat kérésének példája által
 jobbjardulova már gúlekereti lapok is, ne-
 vesint, Garra Lajos, Lakacs Károly, Garra Fer-
 enc, nagyalanyi lakosok 1000-1000 k. az alapít-
 ványd létesítésnek a gúlekereti, harang alapra
 Garra Gusztáv gúlekereti tag elhunydt férje
 emlékére, Erdélyi Géla szepényi lauito pedig
 híri halott fia, emlékére 1500 koronas sz-
 hárfaművelési alapot létesít. -

A követhet ében innét Garra Dersó
 ad harang alapra 2000-koronát, iskolai sz-
 pít alapra pedig 2000-k.-t; Szabó Dersó gúle. is-
 lóg harang alapra 1000 k. t, Rajki Anna ugyan
 a célra 400-k.-t. -

1920 októ. 24-én tartotta hivatalos egházlátó-
 galással a gúlekeretben Kápi Géla püspök. Deb-
 ronyból érkezve kíséretével a gúlekeretbe, itt
 az ünnepélyes fogadtatás után először az isko-
 lákat vizsgálta meg. Majd a gúlekerettel a
 leuclomban v. m. az isten hártól tartása
 után az egházlátópalánai kisdópuszokat lát-
 gatta a gúlekeret körpülvével. - Ennek vége-
 tével a gúlekereti széplet vizsgálta a püs-
 pök elít, az ünnepélyes aléden látta vendégül a
 főpásztor kíséretével együtt. - Még aznap deb-
 után Vid Siliában is, az anyagúlekerethez
 hasonló szentcsudben fordult a hivatalos látogatás.
 Vidől másnap indult tovább kíséretével a
 püspök Szelevessebe.

1921. évi a hátrubav. elít, és holtta nyil-

szentelték Erdélyi István kanonok lauitó házába
Karnet Györgyék addigi második lauitóját, vé-
lasztotta a gúlskeret, az igazgyűresedett második
lauitái állást pedig Táp Glona hegyes la-
uitó úval töltötte be. — Karnet Györgyék la-
uitói a vasmezei, Tildmossow született 1894. é.
Külei, Karnet István és Brunner Maria, föld-
művesek voltak. Kisebb iskolai tanulmányait
Pelsőlössön végezte itt szerzett lauitái oklevelét.
Aután Fekedra került második lauitónak és
innen hívta el a nagyapásonpi gúlskeret 1915. é.
A gúlskeret lauitója és lauitó nője, Karnet G.
és Táp J. 1922. é. házasságát kötött egymással
és abból mint lauitó pár működik a gúls-
keretben a műlek és hívek megelégedésére és
megbízhatóságtól körül vére. —

1921. é. épít. 24,386 kot. költségvel a
kanonok lauitái lakásnál már evvel előbb,
1918. é. épített mellék épület; a lakás lak-
nál pedig 2,500. kot. épít. költségek körül; az
iskolába harmoniumot szerex a gúlskeret
9000. kot. ellenében. Két év múltán, 1923. é.
pedig a már nagyon megviselt állapotban
lévő templom külső-belső reuoválásá-
ra gerteti a gúlskeret és epidojüleg a hadi célokra
igénybe vett kisebbik harang helyett újat szer-
del, az orponát is alaposan megjavíttatja és
a lakás lakásnál hi. mellék épülettel ké-
sített a gúlskeret. Működésük 12 1/2 millió tot.
hat jellemtettek, mégis sikerült külön kivétel
nélkül, a blockkeretrel kapcsolatlan nagy

nap mértékben megújulóval, sűrűn az al-
dosat kivéve udellott adományokból és a
gülekereti udellott segítségével fedezni az
összes költségeket. - Az új karácsony az Ame-
rikában első, volt gülekereti is összesen 3 1/2
milliónyi adományt küldtek. - Az új meg-
újított Templom belső felújítását a güle-
kereti udellott segítségével 1924-ben meg-
kezdte és sűrűn folytatva, 1929-ben pedig az
oltárt, nap díszes billióval.

1925-ben kezdték be a templom falába
a fentebb már említett hösi halottak emléke-
tábláját, melynek leleplezésén körös és güleke-
ret együtt immopelce, a helyi lelkész karolta az
immopeli beszédet és vette át a politikai körösötől
a gülekeret gondozását az emléket is annak
gondozásában a gülekereti udellott és ifjuság
vállalt és teljesít kezeleten költségeit. -

1929-ben az utca felől levő templom melléklet
szünetre és készítették a templom körül álló
fűvel kerített első sörényt is földművelés
melléje, a gülekeret. - Ez sörényt vett a gü-
lekeret a speciál protestáció, majd, 1930-ban, az
apostoli hitvallás 100 éves jubileumi ünnepekor.

A következ 1931 sörény május hó 19-én tartott
hivatalos gyűlést a gülekeretben Pa-
kász Elek levezet. A látogatási kördörszűkkel
szűkült körűl az önkéntes kezeleten esereis
az S. Péter II. alapján hirdette a gülekeretnek

még csak a második világi háborút követő é-
vekben a hívek adófizető közzébe nagyrészt
csak nagy mennyiségű és az államrendel-
kezésnek megfelelően is lehetetlenül nagy tettek ga-
bana kérelmek tartalékolásait. Tapasztalásból
jelölték a lakintatás mindenekelőtt a gűle-
kezési takarék-magtár is.

Mint a gűlekezési előszob, továbbá kedvelt
amikor a lakintatás a gűlekezési előszob is, kivé-
ve tehát minden esetben az epházi meggőz-
déséből csak a gűlekezési kapcsolattal
de csak a kivétel is. - Ez az egyesületnek évi alu-
kés voltak a felcsák a tisztelettel foglalkozó. Kiss
Lajosné 1919-ig; utána Garcsa Lajosné 1923-ig;
majd Garcsa Főrszűcs 1935-ig; és követta Kat-
est Győstárné 1939-ig, azóta pedig Leány Fő-
rszűcs még csak az egyesület nyelvére mielő-
dönti határozati rendelkezésre be nem kellett
szüntetni. - Az egyesület évi bevételeiből, melyek a
tagok átkéntes tagsági járulékaiból, szelvény
külön adományokból állottak, állandóan
sámogatva epházi sajtókat, különösen a
"Hatalmas" - t. Ez az epházi lapot a második
nagy háború idején 34 példányban járatta
a "Hatalmas" kiadó, nagy mértékű költséget
feljlesztő katonák, epházi tagok és mások. A kőfű-
szedéseket megajándékozta az-az biblia-
val nagy új testvéreket, és néhány éven
imádással könyvvel is. Szükség esetén állan-
dóan a templom reudas lakásaitól is

emerk költéséit is vizsgálta. A művészekből következő, általa adományozott mellett a jóvóműködésből még fennmaradt ösztönökkel pedig egyéb művészetek, tag társadalom célokra fordította. Működésének igaz leírását megkapatai, 1906-ban, betag. pontatás kéhez is Forny károlt vétale; 1914-ben katonák részre kórák és Karácsonyi üzenet. c. füzetek kiadása, 1916-ban pedig, Kevés és füzetek üzenetek juttatása a karácsonyi leő. művészetek tagokhoz. 1922-ben, és 23-ban volt alkalmunk, a Pápai és Kiser Lajosnak lalkész ösztönök segítségével, gyűjtésből adott, tekiintésis mennyiségi előadásokkal. 1924-ben és 34-ben ex-ex. értékes ollár terítők és tala illatölöp készítése, 1937-ben az oltárzás, magának kárpitortatása, fenyveszetipánló vétele, p. templomban; 1938/39-ben kék szindeltatás a tanulóban. 1940-ben a villanyvilágítás bevezetése a templomban. Művészek mellett 1922-től kezdve, munkát, Karácsonyi farsang, az önkéntes iskolák gyermekeknek, ex-ex. ajándék összeg juttatása.

1935-ben ifjúsági egyesület is alakult a művészek között, az önkéntes munkák, működés, tagjainak a szórakozásokról való nagy hajlama miatt, a kevés, kevés munka mellett inkább csak működési előadások rendszeresre kerültek.

1939-ben újra szervezték a művészeket. Ekkor hall meg. a munkásokban, felügyelője Garca Doro. 1939. febr. 5-én kiverte ki a művészeket az önkéntes munkák felügyelőjét, és 19 éves vizsgálta a tisztelet és legkevesebb, a legkevesebb aldosat kénséggel és a legkevesebb munkával betöltött tevékenység.

igazságait. - Utódaul Fj. J. Garra Lajos püli-
 tagot választották, felügyelőnk, kit. a keresési
 megfigyelés alapján, a helyi lelkes, iktatott
 behivataltal 1941. szeptember 21-én. - Ugyanab-
 ban a jobbra a lelkes lak. látogatására 483-
 költött a gyülekezet.

Amikor a közelebbi ébren- a történelmi
 folyamán mindig a kelet és nyugat ütközés pont-
 jául szolgáló magyar harcok is bele kerültek a
 második világháború pusztító viharába, új-
 ra sok belsőduak békés boldogságot zavarta
 meg a katonai szolgálattal behívó parancs.
 A községtől társaság mintegy 52 ifjú és idős
 javak között a legifjabb férfi volt a város
 kiindulásában. Ezek közül 34 volt evangélikus
 gyülekezeti tag. - Nagobb részük honvadász-
 dalt idő múlva, a háború megkezdésével, harca
 került, de 10 elhunyt vag^{nál} ^{haláluk} halált halt.

Tapalány községre az orosz seregnek 1945 márc.
 25-én hajnalban támadtak. A helyi szembe tá-
 madó katonák csapatokkal folytatott harc köz-
 beből a gyülekezet templomát és tornya még pra-
 vát állást kapott és amíg a ^{helyi} megvédődött,
 hogy benne istentiszteletet tartani nem lehet-
 telt, míg a közadakozásból bejött 7,500-⁰⁰ Ft-
 sággal, a legrosszabb esetben, még ugyan-
 az a nyaraló, helyre nem állítható. - Az állt
 említhet harcok közben a lelkes lakosok a
 pajta-udvar, nagyon épületekkel együtt-legyett.

A háború utáni, nagy emigráció általakulva idő-
 szakában, 1946-ban a helyi házhely rendezés és
 azóta bizonyos a lelkes és tanítói javadalmai
 földeslél társaság 9 kat. holdat házhelyek céljára

Naappaläsärony

50 pias kiertäneti